PAPER-III
MARATHI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________________

   (Name) ______________________________

2. (Signature) ____________________________

   (Name) ______________________________

OMR Sheet No. : ....
(To be filled by the Candidate)

Roll No. | | | | | | | | |
(In figures as per admission card)

Roll No.___________________________________
(In words)

J 38 1 2

Time : 2 $^1/_2$ hours] [Maximum Marks : **150**

Number of Pages in this Booklet : **12**

Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of seventy five multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : (A) (B) ● (D)
   where (C) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the test question booklet and Original OMR Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marks for incorrect answers.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. इस प्रश्न-पत्र में पचहत्तर बहुविकल्पीय प्रश्न हैं ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
   (iii) इस जाँच के बाद OMR पत्रक की क्रम संख्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें ।
4. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं । आपको सही उत्तर के वृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है ।
   उदाहरण : (A) (B) ● (D)
   जबकि (C) सही उत्तर है ।
5. प्रश्नों के उत्तर **केवल प्रश्न पुस्तिका के अन्दर दिये गये OMR पत्रक पर ही** अंकित करने हैं । यदि आप OMR पत्रक पर दिये गये वृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिह्नांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा ।
6. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
7. कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें ।
8. यदि आप OMR पत्रक पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं ।
9. आपको परीक्षा समाप्त होने पर प्रश्न-पुस्तिका एवं मूल OMR पत्रक निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद उसे अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें । हालांकि आप परीक्षा समाप्ति पर OMR पत्रक की डुप्लीकेट प्रति अपने साथ ले जा सकते हैं ।
10. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
11. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**
12. **गलत उत्तरों के लिए कोई अंक काटे नहीं जाएँगे ।**

MARATHI
मराठी
Paper – III
प्रश्नपत्रिका – III

Note : This paper contains **seventy five (75)** objective type questions of **two (2)** marks each. **All** questions are compulsory.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत विविध पर्याय असलेले **75 (पंचाहत्तर)** प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन गुण** आहेत. **सर्व** प्रश्न आवश्यक आहेत.

1. 'श्रीमूर्ति पासौनि प्रकासु गगनापर्यंत वाहिनला' हे उद्‌गार कोणत्या ग्रंथातील आहेत ?

(A) लीळाचरित्र

(B) मूर्तिप्रकाश

(C) गोविंदप्रभुचरित्र

(D) स्मृतिस्थळ

2. कापो कोणी माझी मान । सुखे पीडोत दुर्जन ।

तुज होय सीण । ते न करी सर्वथा ।। अशी प्रतिज्ञा कोणी केली ?

(A) नामदेव

(B) तुकाराम

(C) रामदास

(D) एकनाथ

3. तुलसीस्तोत्र, व्यंकटेशस्तोत्र, हनुमंतस्तोत्र ही स्तोत्ररचना कोणी केली ?

(A) निरंजनमाधव

(B) मुक्तेश्वर

(C) श्रीधर

(D) मोरोपंत

4. अंबरगतपरि पयोधरातें रगडुनि पळतो दुरी । काय हा धीट म्हणावा तरी ।

तो नंदाचा मूल काय गे सांग कन्हैया हरी । नव्हे गे मारुत मेघोदरीं ।।

'छेकापह्नुती' अलंकाराच्या लावणीतील या पंक्ती कोणत्या शाहीराच्या ?

(A) प्रभाकर

(B) रामजोशी

(C) होनाजी बाळा

(D) सगनभाऊ

5. पुढीलपैकी कोणत्या बखरीत पानिपतच्या रणसंग्रामाचा उल्लेख नाही ?

(A) भाऊसाहेबांची कैफियत

(B) भाऊसाहेबांची बखर

(C) राक्षेसतागडीची बखर

(D) पाणिपतची बखर

6. पुढीलपैकी कोणते स्वयंवरकाव्य सामराजाने रचले आहे ?

(A) रूक्मिणीस्वयंवर

(B) सीतास्वयंवर

(C) रूक्मिणीहरण

(D) दमयंती स्वयंवर

7. "धीर धरी रे ! – धीरा पोटीं असती मोठीं फळे गोमटीं !"

हे उद्‌गार कोणाच्या कवितेतील आहेत ?

(A) चंद्रशेखर

(B) बालकवी

(C) केशवसुत

(D) सुरेश भट

8. कवितासंग्रह आणि कवयित्री यांच्या जोड्या जुळवा

a.	अंतर्देही	i.	आरती प्रभू
b.	मखमल	ii.	चंद्रशेखर
c.	दिवेलागण	iii.	म.म. देशपांडे
d.	गोदागौरव	iv.	राजा बढे
		v.	रजनी परुळेकर

	a	b	c	d
(A)	iii	iv	i	ii
(B)	iv	iii	ii	i
(C)	ii	i	iii	v
(D)	v	ii	iv	iii

9. पुढीलपैकी कोणते नाटक जयवंत दळवी यांनी लिहिले ?

(A) काचेचा चंद्र

(B) कस्तुरी मृग

(C) अश्वमेध

(D) पर्याय

10. नाटक आणि नाटककार यांच्या जोड्या लावा.

a.	शिवसंभव	i.	वसंत कानेटकर
b.	बेबंदशाही	ii.	बाळ कोल्हटकर
c.	वेड्याचे घर उन्हात	iii.	वासुदेवशास्त्री खरे
d.	दुरितांचे तिमिर जावो	iv.	वि.ह. औंधकर
		v.	मा.ना. जोशी

	a	b	c	d
(A)	v	iii	ii	i
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	iv	ii	iii	v
(D)	ii	i	v	iv

11. पुढीलपैकी गौरी देशपांडे यांची कादंबरी कोणती ?

(A) सलत सूर सनईचा

(B) उत्खनन

(C) हॅट घालणारी बाई

(D) एका श्वासाचं अंतर

12. पुढीलपैकी कोणती कादंबरी वास्तववादी नाही ?

(A) गारंबीचा बापू

(B) धग

(C) शबरी

(D) माणूस

13. श्रेष्ठ-कनिष्ठ, तर्कशुद्ध-तर्कदुष्ट, विशुद्ध-अपभ्रष्ट इ. मूल्यमापनात्मक कल्पना कोणत्या प्रकारच्या भाषाभ्यासात बाजूला साराव्या लागतात ?

(A) ऐतिहासिक भाषाभ्यास करताना

(B) वैज्ञानिक दृष्टीने अभ्यास करताना

(C) पारंपरिक व्याकरणदृष्टया अभ्यास करताना

(D) भाषेचा शुद्धलेखनाच्या दृष्टीने अभ्यास करताना

14. भाषाभ्यासातील 'परिवर्तन' व त्याच्याशी संबंधित संकल्पना भाषाविज्ञानात स्वीकारल्या जातात परंतु जनन, कुल, उत्क्रांती यांसारख्या कल्पनांना अजून तरी भाषांच्या संदर्भात 'वैज्ञानिक' मान्यता प्राप्त झालेली नाही.

(A) संपूर्ण विधान बरोबर

(B) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

(C) संपूर्ण विधान चूक

(D) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

15. स्वनिम व स्वनांतरे आणि पदिम व पदांतरे ही जोडी भाषिक वर्णनासाठी कोणी वापरली ?

(A) ब्लूमफील्डने

(B) संरचनावादी अभ्यासकांनी

(C) याकोब्सनने

(D) पारंपरिक व्याकरणकारांनी

16. 'की, तर, तेव्हा' इ. संयोजकांनी जोडली जाणारी वाक्ये कोणत्या रचना प्रकाराची उदाहरणे असतात ?

(A) अन्त:पदप्रधान रचना

(B) समन्वित रचना

(C) अन्यपदप्रधान रचना

(D) संयुक्त क्रियापदयुक्त रचना

17. धुसफुस, लेचापेचा, लळालोंबा, रडतखडत हे शब्द कोणत्या प्रकारचे आहेत ?

(A) अंशाभ्यस्त

(B) पूर्णाभ्यस्त

(C) सामासिक

(D) विकल्प बोधक

18. ग्रियर्सनच्या भारतीय भाषांच्या सर्वेक्षणाच्या अकरा खंडांपैकी कोणत्या खंडात मराठी भाषेच्या बोलींसंबंधी माहिती ग्रथित केलेली आहे ?

(A) तिसऱ्या

(B) सहाव्या

(C) सातव्या

(D) दहाव्या

19. 'काव्यशोभाकरान् धर्मानलंकारान् प्रचक्षते' ही काव्याची व्याख्या कोणाची ?

(A) वामन

(B) दण्डी

(C) भरत

(D) हेमचंद्र

20. ग्रंथ व ग्रंथकार यांच्या जोड्या लावा

a.	दशरूप	i.	हेमचंद्र
b.	व्यक्तिविवेक	ii.	धनंजय
c.	ध्वन्यालोक	iii.	महिमभट्ट
d.	काव्यानुशासन	iv.	आनंदवर्धन
		v.	मम्मट

	a	b	c	d
(A)	ii	iii	iv	i
(B)	v	ii	iii	iv
(C)	iv	i	v	ii
(D)	iii	v	i	iii

21. 'प्रज्ञा नवनवोन्मेष शालिनी प्रतिभा मता ।' हे प्रतिभेचे वर्णन कोणी केले ?

(A) अभिनवगुप्त

(B) भट्टतोत

(C) जगन्नाथ

(D) भामह

22. 'रसास्वाद हा सुखदु:खात्मक स्वरूपाचा असतो' असे कोणी म्हटले ?

(A) भरत

(B) रुद्रट

(C) रामचंद्र-गुणचंद्र

(D) अप्पय दीक्षित

23. क्षेमेंद्राने अनेक ग्रंथ लिहिले आहेत. त्यांपैकी 'औचित्यविचार चर्चा' व 'कविकण्ठाभरण' हे दोन ग्रंथ काव्यशास्त्रासंबंधीचे आहेत.

(A) संपूर्ण विधान बरोबर

(B) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

(C) संपूर्ण विधान चूक

(D) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

24. व्यवहारातील भाषेच्या सामग्रीद्वारे केल्या जाणाऱ्या शब्दयोजनेतूनच साहित्यनिर्मिती होत असते, तरीही साहित्याची भाषा ही व्यवहारातील भाषा नसते.

(A) संपूर्ण विधान चूक
(B) संपूर्ण विधान बरोबर
(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक
(D) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

25. आस्वाद समीक्षा ही समीक्षाच नव्हे, अशी भूमिका कोणी घेतली ?

(A) म.द. हातकणंगलेकर
(B) त्र्यं.वि. सरदेशमुख
(C) रा.भा. पाटणकर
(D) गंगाधर पाटील

26. आधुनिकवाद हा सर्वच प्रकारांच्या मूल्यांचे सापेक्षीकरण करू पाहतो, इतकेच नव्हेतर वैज्ञानिक ज्ञानालाही तो संस्कृति सापेक्ष व इतिहास सापेक्ष करू पाहतो

(A) संपूर्ण विधान चूक
(B) संपूर्ण विधान बरोबर
(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक
(D) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

27. कलापरंपरेतून मिळालेल्या संकल्पना, तत्त्वे, निकष यांचा उपयोग सौंदर्यशास्त्रीय समीक्षेत अपरिहार्य आहे, हा अभिप्राय कोणाचा व तो कोणाच्या भूमिकेस उत्तर आहे ?

(A) आय.ए. रिचर्डस्चा अभिप्राय, कांटला अप्रत्यक्ष उत्तर
(B) प्रभाकर पाध्ये यांचा अभिप्राय, रा.भा. पाटणकरांना अप्रत्यक्ष उत्तर
(C) एलियटचा अभिप्राय, क्रोचेला अप्रत्यक्ष उत्तर
(D) रा.भा. पाटणकरांचा अभिप्राय, मर्ढेकरांना अप्रत्यक्ष उत्तर

28. समीक्षा आणि समीक्षा सिद्धान्त यांच्या जोड्या लावा :

a.	लेवी स्ट्राउस	i.	वाचकप्रतिसाद सिद्धान्त
b.	झाक देरिदा	ii.	संरचनावाद
c.	रोलां बार्थ	iii.	विरचनावाद
d.	मिचेल फुको	iv.	लेखकाचा मृत्यू
		v.	उत्तर संरचनावाद

	a	b	c	d
(A)	i	ii	iii	iv
(B)	ii	iii	iv	v
(C)	iii	i	ii	v
(D)	iv	v	i	ii

29. प्रत्येक वर्गाचे किंवा प्रकाराचे एकच एक सत्त्व निश्चित करणे ही पद्धती फारशी उपयुक्त नाही. यापेक्षा कुल-साम्याची कल्पना स्वीकारणे हे कलात्मक वर्गीकरणाविषयी मर्मदृष्टी मिळण्याच्या दृष्टीने उपयुक्त ठरते.

(A) संपूर्ण विधान चूक
(B) संपूर्ण विधान बरोबर
(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक
(D) विधानाचा उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

30. कारंबऱ्या आणि त्यांची नाट्यरूपांतरे यांच्या जोड्या लावा :

a.	काळोखाचे अंग	i.	रणांगण
b.	अथांग	ii.	प्रेमध्वज
c.	सावल्या	iii.	हा खेल सावल्यांचा
d.	पानिपत	iv.	दुर्गी
		v.	महासागर

	a	b	c	d
(A)	i	iii	ii	v
(B)	iii	i	ii	v
(C)	iii	v	iv	i
(D)	iii	v	i	iv

31. पुढीलपैकी कोणाचे चरित्र व आत्मचरित्र एकत्रित स्वरूपात सिद्ध झाले आहे ?

(A) श्रीधर व्यंकटेश केतकर

(B) नरसिंह चिंतामण केळकर

(C) धोंडो केशव कर्वे

(D) लक्ष्मीबाई टिळक

32. कादंबरी विषयक ग्रंथ व ग्रंथकार यांच्या जोड्या लावा :

a.	नावल आणि नाटक	i.	ल.ग. जोग
b.	मराठी कादंबरी : तंत्र आणि विकास	ii.	बापट-गोडबोले
c.	कादंबरीची गोष्ट	iii.	ग.रं. दंडवते
d.	कादंबरी	iv.	कृ.बा. मराठे
		v.	नरहर कुरुंदकर

	a	b	c	d
(A)	iv	iii	v	ii
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iv	iii	v	i
(D)	iv	ii	iii	i

33. श्रीपादवल्लभ हे दत्तात्रयाचे कितवे अवतार मानले जातात ?

(A) तिसरे

(B) दुसरे

(C) पहिले

(D) चौथे

34. 'सतराव्या शतकातील क्रिस्ती भक्त विजय' – असे कोणत्या ग्रंथाला म्हटले आहे ?

(A) सेंट पीटरचे पुराण

(B) क्रिस्त पुराण

(C) गोमंतकी बोलीचे व्याकरण

(D) सांतुआंतुनिची जिवित्वकथा

35. मन्मथस्वामी या वीरशैव संताने लिहिलेला ग्रंथ कोणता ?

(A) परमरहस्य

(B) विवेकचिंतामणी

(C) करणहसुगे

(D) ब्रह्मांडपुराण

36. ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या जोड्या लावा.

a.	गुरुलीला	i.	मृत्युंजयस्वामी
b.	गुरुवळी	ii.	सरस्वती गंगाधर
c.	गुरुचरित्र	iii.	रंगनाथस्वामी निगडीकर
d.	गुरुगीता	iv.	रमावल्लभदास
		v.	जयरामस्वामी वडगावकर

	a	b	c	d
(A)	i	iv	ii	iii
(B)	i	ii	iii	v
(C)	v	ii	iii	iv
(D)	i	ii	iii	iv

37. ग्रंथ विक्रीत वाढ करणारे सर्वात महत्त्वाचे कारण कोणते ?

(A) ग्रंथांना मिळणारे पुरस्कार

(B) लोकप्रिय लेखनरूपे

(C) प्रकाशकांची प्रतिष्ठा

(D) प्रसिद्धिमाध्यमाद्वारे केला जाणारा प्रसार

38. पुढीलपैकी कोणत्या साहित्यनिर्मितीस लोकप्रिय-साहित्य (Popular Literature) म्हणता येत नाही ?

(A) भक्ति प्रधान साहित्य

(B) रहस्यकथा

(C) विज्ञान साहित्य

(D) साहसकथा

39. वाङ्मयीन अभिरुची म्हणजे काय ?

(A) साहित्यासंबंधी गुणावगुणाची पारख करणारी विवेकशीलता

(B) आस्वादकक्षमता

(C) विश्लेषणक्षमता

(D) वाचनाची आवड

40. ग्रंथ आणि ग्रंथकारांच्या जोड्या लावा.

a.	साहित्य आणि समाज	i.	दि.के. बेडेकर
b.	साहित्य समाज आणि संस्कृती	ii.	दिगंबर पाध्ये
c.	साहित्य विचार	iii.	पु.ग. सहस्त्रबुद्धे
d.	महाराष्ट्र संस्कृती	iv.	लालजी पेंडसे
		v.	रा.ग. जाधव

	a	b	c	d
(A)	i	ii	v	iv
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	iv	ii	i	iii
(D)	v	iv	iii	ii

41. पुढीलपैकी कोणते लेखन म. जोतीराव फुले यांनी केले नाही ?

(A) भारतीय अस्पृश्यतेचा प्रश्न

(B) गुलामगिरी

(C) तृतीयरत्न

(D) शेतकऱ्याचा असूड

42. 'कवी, काव्य आणि काव्यरती' हा निबंध कोणी लिहिला ?

(A) वि.दा. सावरकर

(B) वा.ब. पटवर्धन

(C) गो.ग. आगरकर

(D) शि.म. परांजपे

43. पुढील उद्‌गार कोणाचे आहेत ?

"जी स्वयंवरे नाहीत त्या सर्वांस आम्ही बालविवाह समजतो.

एकाचे दुसऱ्याने लग्न करणे म्हणजे बालविवाह."

(A) धोंडो केशव कर्वे

(B) महात्मा फुले

(C) गोपाळ गणेश आगरकर

(D) न्यायमूर्ती म.गो. रानडे

44. वाङ्मयीन चळवळीमागील प्रमुख कारण कोणते ?

(A) पूर्वकालीन साहित्यनिर्मितीविषयीचे असमाधान आणि असंतोष

(B) नवे काहीतरी करण्याची इच्छा

(C) बंडखोरी

(D) पाश्चात्य साहित्यसंप्रदायांचा प्रभाव

45. 'शब्द' या पहिल्या अनियतकालिकाचे संपादक कोण होते ?

(A) अशोक शहाणे

(B) दिलीप चित्रे

(C) मनोहर ओक

(D) रमेश समर्थ

46. पुढील नियतकालिकांचा कालानुसार क्रम लावा.

(A) ज्ञानप्रकाश, ज्ञानप्रसारक, ज्ञानसागर, ज्ञानचंद्रोदय

(B) ज्ञानचंद्रोदय, ज्ञानप्रकाश, ज्ञानप्रसारक, ज्ञानसागर

(C) ज्ञानसागर, ज्ञानचंद्रोदय, ज्ञानप्रसारक, ज्ञानप्रकाश

(D) ज्ञानप्रसारक, ज्ञानप्रकाश, ज्ञानसागर, ज्ञानचंद्रोदय

47. पुढील काव्यपंक्ती कोणत्या काव्यातील आहे ?

"नभ्हाळीतले ना उमाळे उसासे न ती आग अंगात आता उरे"

(A) हरपलेश्रेय

(B) सलाम

(C) पृथ्वीचे प्रेमगीत

(D) औदुंबर

48. "हे रामलालचं कार्टं !" हे उद्‌गार कोणत्या साहित्यकृतीतीत आहेत ?

(A) झेंडूची फुले

(B) दंडकारण्यातील प्रणयिनी

(C) योगभ्रष्ट

(D) एकच प्याला

49. पुढील साहित्यकृतींचा कालानुसार क्रम लावा.

(A) सलाम, झेंडूची फुले, हरपले श्रेय, योगभ्रष्ट

(B) हरपलेश्रेय, झेंडूची फुले, योगभ्रष्ट, सलाम

(C) योगभ्रष्ट, सलाम, हरपले श्रेय, झेंडूची फुले

(D) झेंडूची फुले, सलाम, हरपले श्रेय, योग भ्रष्ट

50. व्यक्तिरेखा आणि साहित्यकृती यांच्या जोड्या लावा.

a.	रणमस्तखान	i.	एकच प्याला
b.	बुंदी	ii.	दंडकारण्यातील प्रणयिनी
c.	पद्माकर	iii.	वज्राघात
d.	ऋता	iv.	कोसला

	a	b	c	d
(A)	i	iv	iii	ii
(B)	ii	iii	iv	i
(C)	iii	iv	i	ii
(D)	iv	iii	ii	i

51. लोकसाहित्याचा अभ्यास संस्कृतीच्या शोधासाठी, मानव जातींच्या परंपरा शोधण्यासाठी मानवशास्त्रीय, समाजशास्त्रीय दृष्टीने करावा, असे मानले जाते. तथापि ही सर्व सामग्री साहित्याभ्यासासाठी उपयुक्त असल्यामुळे खरे तर केवळ त्याच दृष्टीने लोकसाहित्याचा अभ्यास व्हावयास हवा.

(A) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

(B) संपूर्ण विधान बरोबर

(C) संपूर्ण विधान चुकीचे

(D) उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

52. लोकसाहित्याच्या पद्धतशीर अभ्यासापूर्वीच 'लौकिक दंतकथा' हा लोकसाहित्याविषयीचा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(A) ना.गो. कालेलकर

(B) गो.म. कालेलकर

(C) कृ.पां. कुलकर्णी

(D) काकासाहेब कालेलकर

53. 'लोकधाटीच्या वहिवाटी' या ग्रंथाचे लेखक कोण ?

(A) विश्वनाथ शिंदे

(B) मधुकर वाकोडे

(C) रा.चिं. ढेरे

(D) द.ग. गोडसे

54. 'खडीगंमत' हा कोणता लोककलाप्रकार आहे ?

(A) लोकनृत्य

(B) लोकगीत

(C) लोकनाट्य

(D) लोककथा

55. जोड्या लावा – संप्रदाय व त्यांचे अभ्यासक

a.	मानवशास्त्रीय संप्रदाय	i.	ज्युलियस क्रोन व कार्ल क्रोन
b.	ऐतिहासिक व भौगोलिक संप्रदाय	ii.	जेकब ग्रीम व विल्यम ग्रीम
c.	भाषाशास्त्रीय संप्रदाय	iii.	एडवर्ड टायलर व अँड्र्यू लँग
d.	संप्रसारणवादी संप्रदाय	iv.	थिओडोर बेनफे व इमेन्युअल कॉसकिन
		v.	जेम्स फॅरेरे व वॉल्टर केली

	a	b	c	d
(A)	iii	i	ii	iv
(B)	i	iii	iv	ii
(C)	iv	ii	i	iii
(D)	i	iv	iii	ii

56. तौलनिक साहित्याच्या अभ्यासात व्यतिरेक पद्धतीला विशेष महत्त्व असते, तसेच अन्वय पद्धती ही उपयुक्त करते.

(A) वरील विधान पूर्णत: चुकीचे आहे.

(B) वरील विधान पूर्णत: बरोबर आहे.

(C) वरील विधानातील पूर्वार्ध बरोबर आहे, पण उत्तरार्ध चुकीचा आहे.

(D) वरील विधानातील उत्तरार्ध बरोबर आहे, पण पूर्वार्ध चुकीचा आहे.

57. मराठीतील भाषांतरित साहित्याची सूची कोणी सिद्ध केली आहे ?

(A) वीणा आलासे

(B) वीणा मुळे

(C) वीणा देव

(D) वीणा गवाणकर

58. पुढीलपैकी कोणती साहित्यकृती कन्नडमधून मराठीत अनुवादित झाली आहे ?

(A) ‘काळी गंगा’

(B) ‘एक अधुरी कहाणी’

(C) ‘धर्मराजाचा वारसा’

(D) ‘चक्षुशल्य’

59. ‘सवाई माधवराव यांचा मृत्यू’ हे नाटक कोणत्या नाटकांच्या प्रभावातून लिहिले गेले आहे ?

(A) ‘इडिपस’ आणि ‘ॲण्टिगनी’

(B) ‘मॅकबेथ’ आणि ‘ज्यूलियस सीझर’

(C) ‘किंग लिअर’ आणि ‘हॅम्लेट’

(D) ‘हॅम्लेट’ आणि ‘ऑथेल्लो’

60. भाषांतरित साहित्यकृती आणि भाषांतरकार यांच्या जोड्या जुळवा.

a.	‘कामायनी’	i.	चंद्रकांत पाटील
b.	‘आधे-अधूरे’	ii.	श्रीपाद जोशी
c.	‘मैला आँचल’	iii.	श्री.ज. जोशी
d.	‘राग-दरबारी’	iv.	विजय तेंडुलकर
		v.	मो.ग. तपस्वी

	a	b	c	d
(A)	v	iv	iii	ii
(B)	i	ii	iii	iv
(C)	ii	iii	iv	v
(D)	v	i	ii	iii

61. स्त्रीवादी साहित्याभ्यास म्हणजे काय नाही ?

(A) स्त्रियांच्या समस्यांच्या चित्रणाचा अभ्यास.

(B) समाजव्यवस्थेतील स्त्रियांच्या दुय्यम स्थानाचा साहित्यनिर्मितीवर होणारा परिणाम तपासणे.

(C) कुटुंबातील स्त्रीच्या स्थानाचे राजकारण स्पष्ट करणे.

(D) स्त्रियांच्या साहित्याच्या वाङ्मयीन गुणवत्तेचा अभ्यास.

62. स्त्रीवादी साहित्यसमीक्षेचे अमेरिकन प्रारूप कोणी सिद्ध केले ?

(A) ज्युलिया क्रिस्तेवा

(B) सिमान द बॉव्ह

(C) एलेन शोवॉल्टर

(D) व्हर्जिनिया वुल्फ

63. स्त्रियांच्या आत्मचरित्रांपैकी कालक्रमानुसार पहिले आत्मचरित्र कोणते ?

(A) माझे पुराण

(B) आमच्या आयुष्यातील काही आठवणी

(C) स्मृतिचित्रे

(D) हे मीच सांगितलं पाहिजे

64. पुढील ग्रंथ कालक्रमानुसार लिहा

स्त्रीधर्मनीती, भारतीय स्त्रीजीवन, स्त्रीविद्याभ्यास, कुटुंब प्रवर्तन नीती

(A) कुटुंबप्रवर्तननीती, स्त्रीविद्याभ्यास, स्त्रीधर्मनीती, भारतीय स्त्रीजीवन

(B) स्त्रीविद्याभ्यास, स्त्रीधर्मनीती, कुटुंबप्रवर्तननीती, भारतीय स्त्रीजीवन

(C) भारतीय स्त्रीजीवन, कुटुंबप्रवर्तननीती, स्त्रीधर्मनीती, स्त्रीविद्याभ्यास

(D) स्त्रीधर्मनीती, स्त्रीविद्याभ्यास, भारतीय स्त्रीजीवन, कुटुंबप्रवर्तननीती

65. कवितासंग्रह आणि कवयित्री यांच्या जोड्या लावा.

a.	राका	i.	प्रभा गणोरकर
b.	कॅक्टसफ्लॉवर	ii.	शांता शेळके
c.	विवर्त	iii.	संजीवनी मराठे
d.	रूपसी	iv.	अनुराधा पोतदार
		v.	रजनी परुळेकर

	a	b	c	d
(A)	iii	iv	i	ii
(B)	ii	i	v	iv
(C)	iv	i	ii	iii
(D)	v	iii	iv	i

66. पुढील पैकी कोणती प्रेरणा ग्रामीण साहित्य निर्मितीस कारण ठरत नाही ?

(A) खेड्यातील गावगाड्याचे स्थान

(B) कृषी संस्कृती

(C) महानगरांचा अतिशय वेगाने सुरू झालेला विकास

(D) ग्रामजीवनावर यंत्र संस्कृतीचा परिणाम

67. 'सुगी', 'मीठभाकर' लिहिणारे कवी कोण ?

(A) आनंद यादव

(B) ना.धों. महानोर

(C) प्रतिमा इंगोले

(D) ग.ल. ठोकळ

68. लोकसाहित्याचे संकलन करताना अभ्यासकांना सर्व ग्रामीण परिसर पिंजून काढावा लागतो,

यामुळे संकलित केलेल्या सामग्रीस ग्रामीण साहित्य म्हटले जाते.

(A) विधानाचा पूर्वार्धबरोबर, उत्तरार्ध चूक

(B) संपूर्ण विधान बरोबर.

(C) संपूर्ण विधान चूक.

(D) विधानाचा पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

69. ‘कृष्णाकाठचा रामवंशी’, ‘तारळखोऱ्यातील पिऱ्या’,

खराटवाली शेवंती, ‘पुरंदरचानामा,’ ही ग्रामीण व्यक्तिचित्रे कोणत्या लेखकाने रंगविली आहेत ?

(A) श्री.म. माटे

(B) व्यंकटेश माडगूळकर

(C) द.मा. मिरासदार

(D) शंकर पाटील

70. ग्रंथ व ग्रंथकार यांच्या जोड्या लावा.

a.	र.वा. दिघे	i.	अगतिका
b.	ग.ल. ठोकळ	ii.	मृण्मयी
c.	उद्धव शेळके	iii.	पड रे पाण्या
d.	गो.नी. दांडेकर	iv.	गावगुंड
		v.	टारफुला

	a	b	c	d
(A)	i	ii	v	iii
(B)	iii	iv	i	ii
(C)	v	ii	i	iii
(D)	v	iii	i	ii

71. पुढीलपैकी कोणती प्रेरणा दलित साहित्याच्या निर्मितीशी निगडित नाहीं ?

(A) सामाजिक विषमता आणि अन्यायाविरुद्ध विद्रोह

(B) डॉ. आंबेडकरांचे नेतृत्व आणि त्यांच्या विचारांचा प्रभाव

(C) कृषिजीवनाशी निगडित वास्तवाची गंभीर मांडणी

(D) पूर्वास्पृश्यतेच्या वेदनेचे प्रकटीकरण

72. “भारतात अस्पृश्यतेचे पाप शतकानुशतके होत आले आहे, ज्याचे उच्चाटन आजपर्यंत झालेले नाही.”

(A) संपूर्ण विधान बरोबर

(B) संपूर्ण विधान चूक

(C) विधानाचा पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

(D) विधानाचा उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक

73. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी 1927 मध्ये समाज जागृतीसाठी कोणते वृत्तपत्र सुरू केले ?

(A) मूकनायक

(B) बहिष्कृत भारत

(C) समता

(D) हरिजन

74. ‘तनमाजोरी’ ही साहित्यकृती कोणाची आहे ?

(A) बाबूराव बागूल

(B) नामदेव व्हटकर

(C) संजय पवार

(D) प्रेमानंद गज्वी

75. पुढील कलाकृती आणि लेखक यांच्या जोड्या लावा.

a.	पोखरण	i.	गंगाधर पानतावणे
b.	माणुसकीचे बंड	ii.	त्र्यंबक सपकाळे
c.	चकवा	iii.	केशव मेश्राम
d.	सुरुंग	iv.	बंकट पाटील
		v.	रमाकांत जाधव

	a	b	c	d
(A)	i	iii	iv	v
(B)	ii	iv	iii	i
(C)	iii	i	iv	ii
(D)	ii	iii	v	iv

Space For Rough Work